

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2014.

Мај 2014.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца.....	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откритених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У прва три месеца ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је укупно 707 фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 24,5% мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 937 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 55,2% (754.970,00 динара у периоду јануар–март 2014. у односу на 1.685.120,00 динара у истом периоду 2013.). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

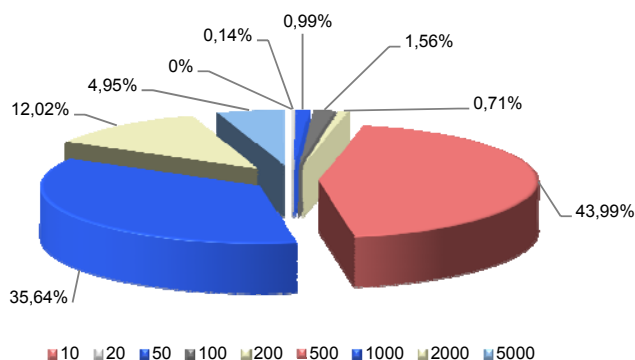
Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–март 2014.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	35	85	252	311	5	11	7	1	0	707
Учешће у %	4,95	12,02	35,64	43,99	0,71	1,56	0,99	0,14	0,00	100

Извор: Народна банка Србије.

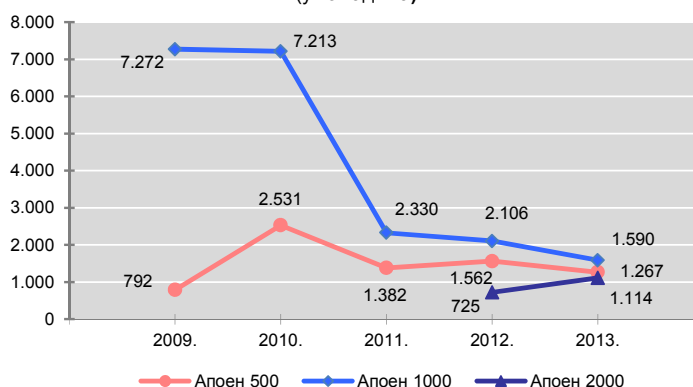
У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 500, 1000 и 2000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 91,7% броја фалсификата новчаница готовог новца.

Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–март 2014.
(у комадима)

На Графикону 2. може се видети да је од 2009. до 2013. године број фалсификата апоена од 1000 динара у константном паду.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

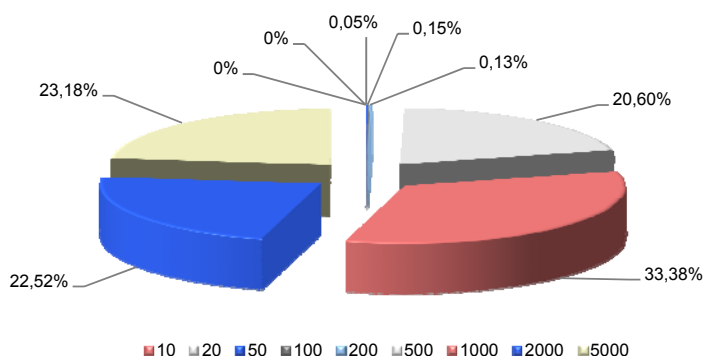
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 1000 динара, затим 5000, 2000 и 500 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,7% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–март 2014.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	175	170	252	155,5	1,0	1,1	0,35	0,02	0,00	754,97
Учешће у %	23,18	22,52	33,38	20,60	0,13	0,15	0,05	0,00	0,00	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–март 2014.
(номинална вредност)

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 31. марта 2014. износио 266,3 милиона комада новчаница, или 138,9 милијарди динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају утврђено 2,7 фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају евидентирано је 5.434,7 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 31. 03. 2014.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.846.936	14.234.680.000
2000	12.200.696	24.401.392.000
1000	82.547.000	82.547.000.000
500	18.854.022	9.427.011.000
200	18.166.202	3.633.240.400
100	23.044.605	2.304.460.500
50	23.146.531	1.157.326.550
20	35.638.079	712.761.580
10	49.824.078	498.240.780
Укупно:	266.268.149	138.916.112.810

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду од јануара до марта текуће године, у поступку експертизе новчаница под сумњом да су фалсификати откривено је 257 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је за 73,6% више него у истом периоду претходне године, када је откривено 148 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

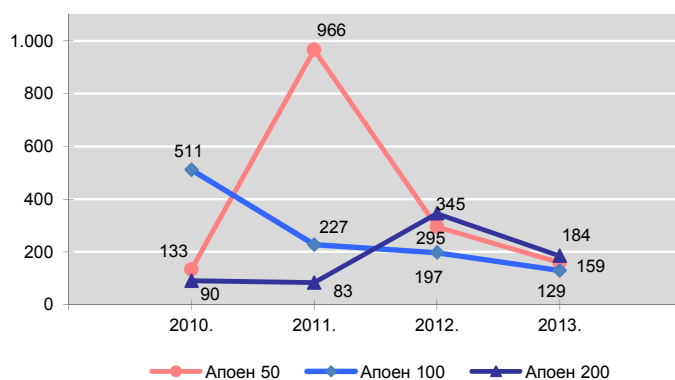
Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–март 2014.
(у комадима)

Валута	EUR						Укупно	USD	Укупно	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	EUR	100	USD		
Комада	4	29	32	23	12	2	102	135	135	20	257
Учешће у %	1,6	11,3	12,5	8,9	4,7	0,8	39,7	52,5	52,5	7,8	100

Извор: Народна банка Србије.

У истом периоду откривено је укупно 102 комада фалсификованих новчаница евра, или за 5,2% више него у прва три месеца претходне године, када је евидентирано 97 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50, 100 и 200 евра, у последње четири године приказан је на Графикону 4.

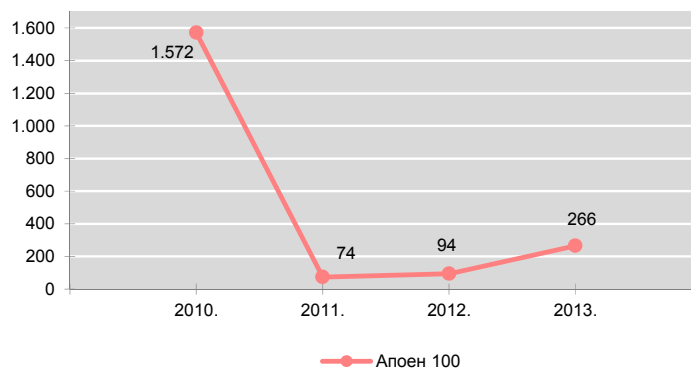
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени евра
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У прва три месеца ове године откривено је 135 фалсификованих новчаница америчког долара, што је скоро три пута више него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 48 комада тих новчаница. Од јануара до марта ове године евидентиран је искључиво фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последње четири године.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

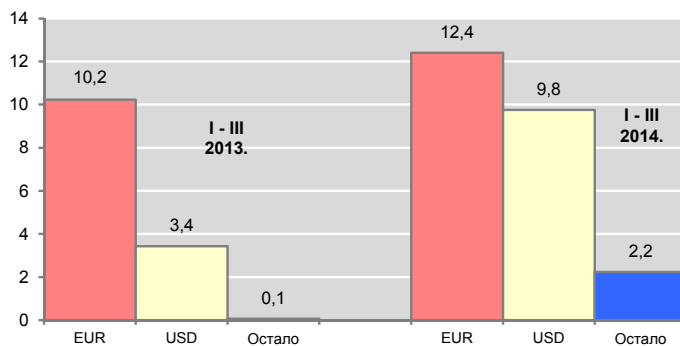
Извор: Народна банка Србије.

Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице три валуте: британске фунте (шест комада) немачке марке (четири комада) и конвертибилне босанске марке (десет комада).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос с истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 6).

**Графикон 6. Утврђени фалсификати новчаница
ефективног страног новца
јануар-март 2013. и 2014.**
(износ у хиљадама EUR)

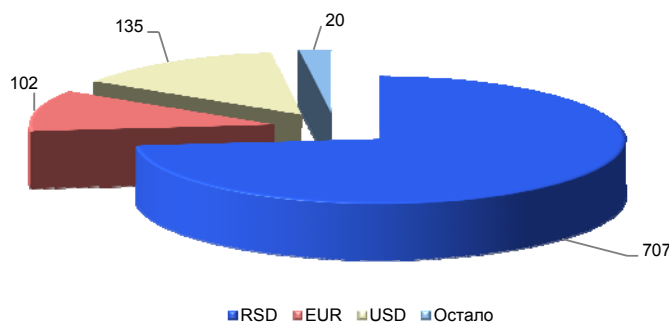

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откритених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откритеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар – март 2014. године, однос броја комада откритених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

**Графикон 7. Валутна структура
фалсификованих новчаница откритених
у периоду јануар-март 2014.**
(у комадима)

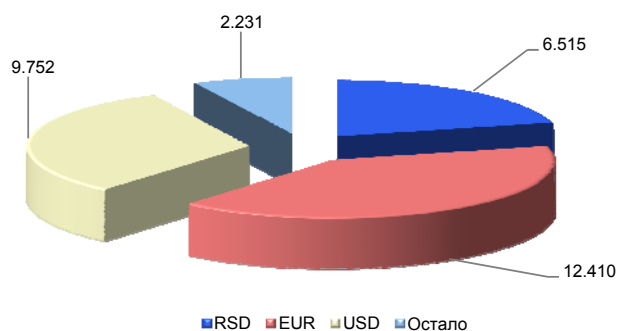

Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, доминантно је учешће откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (73,3%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у прва три месеца 2014. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 8).

**Графикон 8. Валутна структура
фалсификованих новчаница откривених
у периоду јануар–март 2014.**
(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је највећи удео откривених фалсификованих новчаница евра (40,2%), затим америчког долара (31,6) и домаће валуте (21,1%).